

K I V O N A T

KOMLÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

101/2020. (V.28.) sz. határozata

Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

A 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a Katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben – a Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének szervezetét és működését érintő veszélyhelyzeti szabályozásról szóló a 17/2020. (IV. 27.) önkormányzati rendelet 4. §-ának megfelelően – a frakcióvezetőkkel és az alpolgármesterrel egyeztetve, az előterjesztéssel/határozati javaslattal kapcsolatban kifejtett külön vélemény hiányában, Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozom:

1. Megismertem, és az 1. számú melléklet szerinti tartalommal elfogadom Komló Város Önkormányzat 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót.
2. Felkérem a jegyzőt, hogy az értékelést tájékoztatásul küldje meg a Baranya Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2020. május 31.

Felelős: dr. Vaskó Ernő címzetes főjegyző

Komló, 2020. május 28.

Polics József
polgármester

Beszámoló Komló Város Önkormányzat 2019. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységéről

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekek védelme alatt a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenységet értjük.

A települési önkormányzat feladatai:

- a pénzbeli és természetbeli ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a rendkívüli települési támogatás, a gyermek családbafogadó gyámjaul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátásának és átmeneti gondozásának biztosítása.

1. A település demográfiai mutatói:

Komló város lakossága **2019. december 31-én: 24608 fő**

Ebből:

0-18 év: 3750 fő

A település demográfiai mutatói alapján a 0-18 éves korosztály 15,23 %-át jelentette a város lakosságának.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeli ellátások:

A gyermekvédelmi törvény, a végrehajtására kiadott kormányrendelet foglalkozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása igénylésének és folyósításának feltételeivel. 2019. évben a települési támogatásokról valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról szóló 1/2015 (II.20.) számú önkormányzati rendelet 15. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendkívüli élethelyzetbe került gyermekes családok rendkívüli települési támogatást igényelhetnek.

A/ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 2019. évben 437 család, átlagosan 677 gyermekre tekintettel, 14 esetben a kérelmet elutasították.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltétele, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 145 %-át (2019-ben 41.328,- Ft), egyedülálló vagy tartósan beteg illetve fogyatékos gyermeket nevelő szülők, valamint nagykorú gyermek esetében, egyéb esetben az öregségi nyugdíjminimum 135 %-át (2019-ben 38.475,- Ft), feltéve mindkét esetben, hogy a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg.

Elutasítás oka: a kérelmező a jogosultsági feltételeknek nem felelt meg.

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerint a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre fordított összeg 8.533.500,- Ft volt.

B/ Rendkívüli települési támogatás:

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. Ennek értelmében mind a gyermekes, mind a gyermektelen családok rendkívüli települési támogatásra váltak jogosulttá.

Az előző évek adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a jogosultak közül több a gyermeket nevelő család.

Támogatásban részesítettek összlétszáma 2019. évben (gyermekes és gyermektelen):
1051 kérelmező, 1814 támogatási eset.

C/ Családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátása:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a kiskorú tartására köteles és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátásában részesül.

2019. évben nem részesült senki ebben az ellátásban.

A családbafogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátására nem fordítottunk összeget.

D/ Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem B) lapjának kitöltésével kérelmezhető a gyermek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása, amelyről határozattal kell dönteni, megállapítása a jegyző hatásköre.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű:

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

2019. 01. 01. és 2019. 12. 31. között 115 gyermek halmazottan hátrányos helyzetének, és 280 gyermek hátrányos helyzetének megállapításáról döntöttünk. A gyámhivatal jelzése alapján 21 gyermek halmazottan hátrányos helyzetét vettük nyilvántartásba.

F/ Gyermekétkeztetés: a gyermekek napközbeni ellátása keretében bölcsődei, óvodai és iskolai étkezéssel történik. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit.

A törvény 21/B. § (1) bekezdése értelmében **a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani** (a továbbiakban: ingyenes étkezés)

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) **A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani** (a továbbiakban: kedvezményes étkezés)

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkezésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az (1) bekezdése alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkezésben.

2019-ben kedvezményes étkeztetésben részesülők száma:

- **Bölcsődei ellátott:**

ingyenes:	44 fő
összes étkező:	53 fő

- **Óvodai:**

ingyenes étkező:	370 fő
összes étkező:	410 fő

- **Általános iskolai:**

kedvezményes étkező (50%):	117 fő
ingyenes étkező:	238 fő
összes iskolai étkező:	741 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 2016. 01. 01. napjától hatályos változása értelmében **a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása**, melyre a **hátrányos helyzetű, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.**

2019 évben tavasszal 52, nyáron 133, ősszel 29, télen 29 gyermek vette ingyenesen igénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A) A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása:

1. Általános tájékoztató az Intézmény szakmai feladatairól és személyi feltételekről:

2016. január 1-től az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok integrációjára került sor.

A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat két különálló szakmai egységben látja el gyermekjóléti alapellátási feladatait: a Család és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család és Gyermekjóléti Központ keretében. A fenntartó továbbra is a feladatellátásra szerveződött Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás.

A székhelyhez: Komlói Közös Önkormányzati Hivatal (Komló, Mánfa), Magyarszéki Közös Önkormányzati Hivatal (Magyarszék, Liget, Mecsekpölöske, Magyarhertelend, Bodolyabér, Oroszló), Hosszúhetény, települések, és közös önkormányzati hivatalok közigazgatási területe tartozik.

A Szászvári mikro körzet központhoz: Egyházaskozári Közös Önkormányzati Hivatal (Magyaregregy, Kárász, Köblény, Szalatnak, Máza, Egyházaskozár, Bikal, Szárász, Tófü, Hegyhátmaróc), Szászvári Közös Önkormányzati Hivatal (Szászvár, Vékény) közigazgatási területe tartozik.

Az intézmény ellátási területén a szakmai egységek, **az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:**

Család és gyermekjóléti szolgálat keretében:

- családsegítés,
- gyermekjóléti alapellátás.

Család és Gyermekjóléti Központ keretében:

- gyermekjóléti alapszolgáltatás,
- pszichológiai tanácsadás,
- jogi segítségnyújtás,
- mediáció, családterápia, családkonzultáció,
- óvodai iskolai szociális segítség,
- módszertani támogatás,
- kapcsolattartási ügyelet,
- készenléti szolgálat,
- szociális diagnózis.

A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat az ellátási szerződésben foglaltak alapján személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátást, és szociális alapszolgáltatás keretében, családsegítést valósít meg. A gesztor település Komló.

Az ellátottak köre a család és gyermekjóléti szolgáltatás keretében kiterjed a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás közigazgatási területén található közös önkormányzati hivatalokra, illetve az ott élő lakosságra. A család és gyermekjóléti központ esetében az ellátottak köre, a Komlói Járás közigazgatási területén élő lakosság.

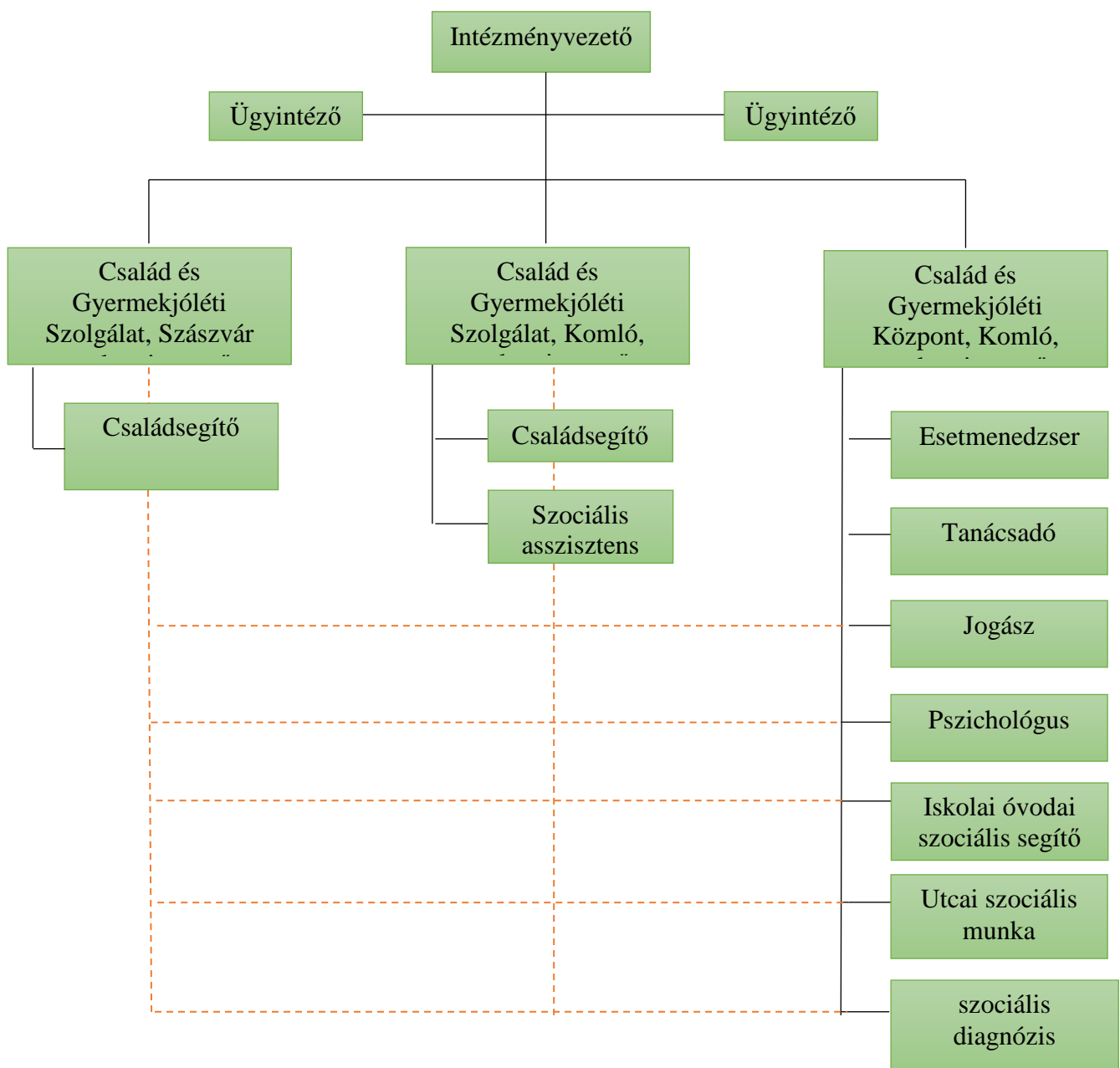
A Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a családok komplex segítségét célzó intézményrendszer, ahol különböző segítő foglalkozású emberek team munkában dolgoznak.

A szolgálat összehangolt munkáját a szakmai vezetők segítik a 1993. évi III. törvény, az I/2000 (I.7.) SZCSM rendelet, az 1997. évi XXXI. törvény, a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet, valamint a vonatkozó egyéb jogszabályok szerint.

Az egyes munkakörök szerinti feladatmegoszlást a dolgozók munkaköri leírása tartalmazza részletesen.

Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Szervezeti organon:

2. Család és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének bemutatása

A Családsegítő Szolgálat feladata a családok komplex segítése. A Szolgálat segítségét az ügyfelek minden kötöttség nélkül az ügyeleti rend figyelembevételével vehetik igénybe. A segítő tevékenység sikere érdekében az ügyfelek önkéntes együttműködése szükséges.

A Szolgálatnál megjelent személyek száma nem és korcsoport szerint

A szolgálatnál megjelent személyek száma		0-17		18-61		62-		Összesen
		nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	
Komlói Közös Önkormányzati Hivatal	együttműködési megállapodás alapján	217	232	252	166	27	14	908
	egyszeri alkalommal és tanácsadottként	373		858		97		1328

A szakmai tevékenységek adatai az év folyamán

Komlói Közös Önkormányzati Hivatal				
Szakmai tevékenységek halmozott száma és a szolgáltatásban részesülők száma				
	Komló		Mánfa	
	Szadm. Tev.-ek halmozott száma	Szolg.-ban részesülők száma	Szadm. Tev.-ek halmozott száma	Szolg.-ban részesülők száma
Információnyújtás	7012	1225	482	208
Segítő beszélgetés	6957	1301	531	241
Tanácsadás	3272	1012		
Ügyintézéshez segítségnyújtás	4205	1201	432	173
Konfliktuskezelés	147	193		
Kríziskezelés	123	114	1	1
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	82	141	214	123
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetben)	177	321	173	98
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	59	25	2	2
Közvetítés központhoz	37	52	1	4
Szociális segítő tevékenység saját ügykörben		653		38
Szociális segítő tevékenység központ által bevonva		215		2
Szociális segítő tevékenység válsághelyzetben lévő kiskorú anya				
Esetkonferencia	81	63	4	7
Esetmegbeszélés	114	156	5	7
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	8	183		
Közösségfejlesztés			7	72
Környezettanulmány elkészítése	329	431	5	7
Családlátogatás	6892	1023	385	40
Adományközvetítés	112	187	3	130

Legtöbb esetben ügyfeleik **anyagi** természetű problémáikkal fordulnak a Szolgálathoz segítséget kérni, ezt követik a **gyermeknevelési** majd a **családi- kapcsolati konfliktusok** ügyében segítséget kérő ügyfelek. Egyre magasabb számban mutatkozik az **elhanyagolt gyerekek** száma. Magas számban keresik a Szolgálatot **életviteli problémákkal**, és **lelki-mentális problémákkal** küzdők, valamint **foglalkoztatással kapcsolatos ügyintézés**et kérők, és **egészségkárosodottak**.

Több probléma együttesen merül fel, ami az első találkozást követő rendszeresebb kapcsolat, család gondozás során derül ki.

A Szolgálat a családsegítő tevékenységen belül **általános és speciális feladatokat** lát el.

Az általános segítő szolgáltatás keretében megelőző tevékenységet végez, melynek keretében észlelő- és jelzőrendszert működtet, így figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, ezen túl a családok életvezetési képességének megőrzésére és problémáinak megoldására, megszüntetésére törekszik.

Speciális szolgáltatás keretében a tartós munkanélküliek, aktív korú nem foglalkoztatottak, fiatal munkanélküliek, az adósságteherrel, lakhatási problémával küszködők, illetve a fogyatékkal élők, krónikus betegek számára egyéni és csoportos foglalkozás keretében biztosítjuk szolgáltatásainkat.

Az **észlelő- és jelzőrendszer** révén kísérik figyelemmel a lakosság szociális, mentálhigiénés helyzetét. E tevékenységi körben, a következő intézményekkel, szakemberekkel állnak kapcsolatban:

- polgármesteri hivatalok szociális ügyintézői,
- Komlói Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály,
- Komló Járási Gyámhivatal,
- házi orvosok, gyermekorvosok,
- védőnők,
- általános iskola, óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei,
- Komló Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata,
- házi segítségnyújtás gondozói,
- rendőrség,
- kórházi szociális munkás,
- Komlói Család- és Gyermekjóléti Központ,
- fiatalok pártfogói felügyelője,
- polgármesterek, jegyzők.

2019-ben célként tűzték ki, hogy külön- külön szakmai egységenként keresik fel a jelzőrendszeri tagokat.

A tavalyi évben több óvodában a Szociális Szolgáltató Központban, a Baba-Mama Klubban, valamint az Egyenlítő Addiktológiai Alacsonyküszöbű és Közösségi Szolgálat tagjainak prezentálták az aktuális változásokat és beszéltek a jelzőrendszer fontosságáról, valamint az előző évek tapasztalatáról, és az együttműködésről. Az házi orvosok, és a rendőrség felkeresése sajnos nem járt sikerrel.

Tevékenységük leglényegesebb része a **gondozási folyamat** olyan zömében gyermekes családokkal, amelyek átfogó segítséget igényelnek. A gondozási folyamat együttműködési megállapodás keretein belül működik, melyet kliensekkel kötik meg a folyamat elején. Kollégáik átlagosan 25 esettel foglalkoznak, akikkel éves szintre lebontottan minimum havi háromszori kapcsolattartás alkalmával találkoznak.

2019-ben 97 esetben tartottak esetkonferenciát, esetmegbeszélést. Védelembe vételt követően, a központ esetmenedzsereivel kettős gondozással igyekeznek jó irányba terelni a családok működését.

2019-ben Komlón 292 család állt gondozásukban. Az oktató intézményekből 145 esetben kaptak jelzést. A jelzéseket követően felkeresték az érintett családokat, ha szükséges együttműködést kötnek, a jelzést küldőt pedig értesítik a tapasztalatokról.

Hatékony és jól működő jelzőrendszeri hálózat alakult ki, egyes területeken az elmúlt években, ahol nem csak jeleznek a tagok, de segítenek a probléma megoldásában is. Fő feladatuk mellett különböző **eseti feladatokat** is ellátnak.

2019-ben 7 esetben készítettek környezettanulmányt **szociális kölcsön** ügyében. Ez az ellátás olyan családoknak és egyéneknek nyújt segítséget, akik rendkívüli élethelyzetbe kerültek és kamatmentes kölcsön formájában azonnali anyagi segítséget igényelnek.

A szociális kölcsön visszafizetésének ideje alatt, az ügyfeleknek együttműködési kötelezettsége van a szolgálattal. A törlesztésekről a bizonylatokat rendszeresen bemutatják.

2019 évben 13 esetben készítettek környezettanulmányt a „**Szociális célú tűzifa**” kérelmek elbírálásához.

A késői hidegekre való tekintettel 35 családot esetében tettek javaslatot **krízisfa** kiutalásra.

Az **önkormányzati bérlakást** igénylőknél hagyományosan a Szolgáltatást kérik fel környezettanulmány készítésére a pályázóknál. 2019-ben **92** ilyen esetben készült környezettanulmány.

A nyertes pályázóknak a szolgálattal együttműködési **kötelezettségük** van 12 hónapig. Az együttműködés ideje alatt, gondozzák a családot, segítik az élet, és háztartásvezetést, ellenőrzik a havi befizetéseket.

2019-ben 22 családdal kötöttek szerződést. 4 család esetében nem volt sikeres az együttműködés. A családok nem vették komolyan a lakások rezsijének rendszeres kiegyenlítését. Az Ő esetükben nem javasolták a szerződés határozott időre szóló meghosszabbítását.

Adósságkezelési Szolgáltatás keretében az 50.000-tól 400.000 Ft-ig terjedő közüzemi hátralék rendezésére kap lehetőséget az ügyfél. 2019-ben 23 esetben érdeklődtek az adósságkezelési szolgáltatás iránt, melyből 14 esetben jött létre előzetes együttműködési megállapodás. Ezen megállapodást kötöttek közül 9 háztartás részesült települési adósságkezelési támogatásban. A háztartásokban 2.668.510.- Ft tartozás halmozódott fel. Ebből 354.522.- Ft önrészt fizettek be az ügyfelek. Ebből 810.864.- Ft önrészt fizettek be az ügyfelek.

DDOP és TIOP pályázatok segítségével 41 család jutott lakáshoz, vagy felújításra került lakásuk. 10 éves után követés miatt rendszeres kapcsolatban vannak a családokkal.

Igyekeznek megtanítani Őket a gazdaságos háztartásvezetésre, a bevételek helyes beosztására, segítenek a mindennapi problémáik megoldásában.

Veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

Komlói Közös Önkormányzati Hivatal				
Adatok a veszélyeztetett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint és a veszélyeztetettség okainak halmozott száma				
	Komló		Mánfa	
	Az érintett gyermekek száma	Okok halmozott száma	Az érintett gyermekek száma	Okok halmozott száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak	256		7	
nevelési probléma	27	30	2	2
aszociális/antiszociális viselkedés	41	42	1	1
családi konfliktus	40	40	1	1
szülők betegsége	2	2		
gyermek bántalmazása (fizikai)	8	8		
gyermek bántalmazása (lelki)	5	5		
gyermek bántalmazása (szexuális)	6	6		
gyermek elhanyagolása (fizikai)	13	13		
gyermek elhanyagolása (lelki)	8	8	3	3
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés	1	1		
iskolai kirekesztés, erőszak	2	2		
kortárs csoport negatív hatása	6	6		
elégtelen lakáskörülmény	16	16		
kilakoltatás veszélye	9	9		
munkanélküliség	3	3		
beilleszkedési nehézség	13	15		
alkoholfogyasztás	1	1		
csavargás	2	2		
tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	9	9		
tartós betegség				
fogyatékoság		4		
magatartás- vagy tanulási zavar	13	16		
Anyagi főcsoport összesen (a családra vonatkozóan)	28	30		
Családok száma, amelyekben veszélyeztetett kiskorúak élnek	122		4	
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül a központ felé továbbított esetek száma	25		1	
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül súlyos veszélyeztetettség miatt közvetlen hatósági intézkedésre javasolt esetek (a központ értesítése mellett) száma	4		1	
Veszélyeztetett nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	256		6	

3. Család és gyermekjóléti központ tevékenységének bemutatása

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozik a Komlói járáshoz tartozó településeken, azon szolgáltatások nyújtása, mely hozzájárul a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítéséhez. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

- gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatokat lát el védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás esetén;
- közreműködik hatósági intézkedésben: javaslatétel, esetmenedzselési feladatok;
- támogatást nyújt a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében;
- utógondozást végez;
- speciális szolgáltatásokat nyújt: - kapcsolatügyelet - készenléti ügyelet-telefonos segítői munka - jogi tanácsadás - pszichológiai tanácsadás - családkonzultáció, családterápia – mediáció;
- óvodai iskolai szociális segítség;
- menekültek integrációját segíti;
- szakmai támogatás nyújt az ellátási területén lévő család-és gyermekjóléti szolgálatoknak.

A Család-és Gyermekjóléti Központ Szakmai Egységének a gyermekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatásai térítésmentesen igénybe vehetők.

A családok jelentkezhetnek önként, illetve társintézmények irányíthatják a központhoz speciális szolgáltatásaink igényléséhez. Kivételt képeznek a gyámhatóság által, határozattal kötelezett kliensek. Együttműködés esetén egyéni nevelési - gondozási terv készül, és ennek alapján a klienssel, és a bevonható szakemberekkel közösen megoldást keres az esetmenedzser, és a családsegítő.

A központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében **az esetmenedzser:**

- kezdeményezi a gyermekvédelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét;
- fogadja a Család és Gyermekjóléti Szolgálat jelzését és javaslatát kiskorú veszélyeztetése esetén;
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermekvédelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére, vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére;
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását;
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához;

- utógondozást végez a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez;
- Családba fogadott gyermek esetén, szükség esetén szociális segítő munkát végez a családba fogadó szülő segítése és a gyermek beilleszkedése érdekében. A családba fogadás feltételeinek fennállásának vizsgálatában részt vesz, javaslatot tesz;
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;
- részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a Komlói Járás települései szerint

Település	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás szakellátásból kikerült
Komló	128	6	146	2
Szászvár	8	0	5	1
Bikal	0	0	0	0
Bodolyabér	2	0	0	0
Egyházaskozár	0	0	6	0
Hegyhátmaróc	0	2	0	0
Kárász	4	1	0	0
Köblény	0	0	0	0
Liget	9	0	7	0
Magyaregregy	1	0	0	0
Magyarhertelend	1	0	1	0
Magyarszék	3	0	0	0
Mánfa	5	3	4	0
Máza	1	0	1	0
Mecsekpölöske	1	0	1	0
Oroszló	2	0	0	0
Szalatnak	8	0	0	0
Tófü	0	0	0	0
Vékény	1	0	1	0
Szárász	0	0	0	0
Összesen	171	12	171	3

Megjegyzés: A vidéki településeken 3 esetmenedzser munkaidejének időarányos részében látja el menedzselési feladatait.

Az esetmenedzser a gyámhivatalnak tett javaslata során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét veszi elsősorban figyelembe. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén, a veszély tényének és jellegének megnevezésével, a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon haladéktalanul, majd azt követően elektronikus formában kell javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. Az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésébe és

megvalósításába bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetében a megelőző pártfogót, és az eset szempontjából érintett, szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, szolgáltatókat, személyeket és az egyéb közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozókat.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, ennek körében támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban

A Család és Gyermekjóléti központ speciális feladatai:

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja, hogy nyugodt, semleges helyet biztosítson a gyermekek számára, hogy külön élő szüleikkel, rokonaikkal, hozzátartozóikkal meghatározott időben/időtartamban barátságos, otthonos környezetben találkozhassanak a gyermekek életkorának megfelelő játékok, mesekönyvek, valamint szakember jelenlétében. A szolgáltatás igénybe vehető bírósági ítélettel, végzéssel, gyámhivatali határozattal, továbbá önkéntesen, az érintettek együttes kérésére történt gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) során született mediációs megállapodás alapján. Hetente szombaton 9-13 óráig biztosították az ügyeletet. 2019-ben 153 esetben 82 ellátottat fogadtak.

Készenléti ügyelet-telefonos segítői munka

Célja a Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. Telefonon a szolgálatot ellátó munkatárs információt tud nyújtani, tanácsadásban részesítheti az ügyfelet, szükség esetén gyakorlati támogatást tud biztosítani, vagy hivatalos személy - rendőr, mentő, tűzoltó - a helyszínre történő mozgósításával, vagy szükség esetén személyes intézkedéssel. 2019 évben készenléti szolgáltatás keretében működtetett telefonra 72 alkalommal érkezett hívás. Négy alkalommal családon belüli bántalmazás okán történt telefonhívás, egy alkalommal kapcsolattartási probléma okán. 46 alkalommal információt adtak a kérzőnek különböző szolgáltatások igénybevételei lehetőségéről.

Jogi tanácsadás

A Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára ingyenes jogi tanácsadást biztosítanak hetente hétfőn 8h-tól 12h-ig. 2019-ben 210 alkalommal 176 fő vette igénybe a jogász segítségét.

Pszichológiai tanácsadás

A Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára ingyenes pszichológiai tanácsadás telefonon előre egyeztetett időpontban biztosítanak (heti 10 óra) részmunkaidős pszichológussal.

Az esetek felében a tanácsadás egyszeri alkalommal valósult meg, ilyen pl. a gyerekekkel folytatott munka során a szülőkonzultáció, a többi esetben azonban az egyszeri alkalom az együttműködés megszakadását jelzi. Életkor szerint a legtöbb kliens 12-17 év közötti, valamint 35-49 év közötti. A kliensek több mint fele 18 év alatti. A gyerekek nagy része

általában magatartás - és viselkedésproblémákkal érkeznek, de sok esetben a családban átélte traumák (bántalmazás, válás) feldolgozása céljából javasolják az eszményesek a pszichológiai ellátást. A kliensekkel való munkát nagyban megnehezíti, hogy a kliensek nagy része nem motivált, bizalmatlan, valamint, hogy intellektuális színvonaluk meglehetősen alacsony.

Családkonzultáció, családterápia

A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A terápia fókuszában a család, annak alrendszerei illetve az egyén szignifikáns családi kapcsolatai állnak. Ezt a szolgáltatást a védelemben vett gyermekek családjainak tudják biztosítani elsősorban.

Mediáció

A mediáció módszere segíthet azokban az esetekben, amikor két fél nem tud megegyezni valamilyen ügyben (lehet családi, gazdasági stb. vita), de ugyanakkor motiváltak a helyzet megoldására. Egy harmadik személy, a mediátor segíthet egy mindegyik fél számára elfogadható megállapodás kidolgozásában. Komlói Járás területén lévő települések lakosainak számára, ingyenes mediációs tanácsadást, telefonon előre egyeztetett időpontban biztosítanak. Az elmúlt évben 10 alkalommal vették igénybe a szolgáltatást, mely 20 személyt érintett.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és az ellátott személyek adatai

Sor szám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Ellátottak száma
1	Kapcsolattartási ügyelet	153	82
2	Készenléti szolgálat	365	72
3	Jogi tanácsadás	210	176
4	Pszichológiai tanácsadás	152	82
5	Mediáció	10	20
6	Szülői konzultáció	25	19
7	Esetkonferencia	163	171
8	Összesen	1078	622

Óvodai iskolai szociális segítség:

2018. szeptember 01. napjától a Család és Gyermekejélési Központok feladata lett az óvodai iskolai szociális segítség bevezetése, és működtetése a járás összes nevelési oktatási intézményében. 1000 gyermekenként 1 fő óvodai iskolai szociális segítő alkalmazása szükséges. A Komlói Járásban 4 fő segítőre van szükség, mert a célzott gyermeklétszám 3800 fő felett van. 2018. szeptemberben 3 fő segítővel kezdték el a munkát, november 01.-től 4 fő végezte a feladatot. A kezdeti idegenkedés a nevelési oktatási intézmények részéről mára feloldódni látszik, Ők is belátják a feladat fontosságát a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése érdekében.

Szociális diagnózis felvétel:

2019. január 01.-től kötelező tevékenység. A jelzőrendszer, a család és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján, vagy az ügyfél saját kérésére készíthető el. Kritérium: az ügyfél beleegyezése és együttműködése. Elősegíti az ügyfél szükségleteinek és lehetőségeinek széleskörű és komplex felmérését.

Csoportos foglalkozások, mint speciális tevékenységek:

Deviancia prevenció

Több éve folyamatosan jelen vannak az iskolákban drog és más egészségkárosító szerek, tevékenységek, devianciák kezelésére célzott prevenciók előadásokkal. A KEF támogatásával lehetőség nyílt egy ún. „prevenciók munkacsoport” kiképzésére. 10 fő láthatja el Komló és Térségében 2009-től a prevenciók feladatokat, mely a deviáns magatartások feltárását és korai kezelését célozza meg. Tevékenységüket 2019-ben is az iskolai védőnő koordinálásával az osztályfőnöki órák terhére végezték. Meghívásra iskolai egészségnapokon is részt vettek úgy, hogy a prevenciók programot ők vitték.

Sétáló Ki Mit Tud

A 2018. novemberére tervezett program a köznevelési intézmények egyéb elfoglaltságai miatt elmaradt, megvalósítását 2019. áprilisára tolták el. 136 diák vett részt a programon 9 iskolából.

Gyermek és ifjúsági klub

A TÁMOP 5.2.5.-A-10/2 pályázati program fenntartásáról 2019-ben is gondoskodtak. Célja továbbra is a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek és családjaikkal történő nevelési oktatási intézményeken kívüli foglalkozás. Komlón a klubot átköltöztették telephelyük alagsorába, ahol heti két alkalommal 15h és 18h között várják a 15 gyermeket a foglalkozásokra.

Baba- Mama klub

2007-ben kezdték el szervezni a „Biztos Kezdet” országos program keretein belül egy helyi klub kialakítását, melyben olyan szocializációs hátrányokkal küzdő kismamáknak nyújtanak szolgáltatást, akik 0-3 éves korú gyermekeket nevelnek és az elsődleges szocializációjukban hátrányt szenvedtek.

Hétfőn és szerdán a 0-2 éves korú, kedden és pénteken a 3-4 éves korú, csütörtökön a korai fejlesztésre szoruló gyermekek vehetik igénybe a szolgáltatásokat 9-12 óráig. Hetente Kb. 30 gyermek és szülei látogatják rendszeresen a klubot.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ feladatai:

- Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját;
- Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához;

- Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket;
- A család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik, ha a jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást;
- Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában;
- Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban;
- Megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést: ha a jelzőrendszeri tag jelzési, vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, és ebben az esetben a gyámhatóság - jelzésre vagy hivatalból - értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására;
- A kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal;
- A család- és gyermekjóléti központ a fenti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó 2019. évi tevékenységeiről

A járási jelzőrendszeri tanácsadó:

- A járás területén rendszeresen részt vett az éves tanácskozásokon, szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmai bemutakozásokon, esetmegbeszéléseken;
- Fogadta a szolgálatok jelzőrendszeri felelőseitől a beérkezett jelzésekről készült jelentéseket.

Az elmúlt évben 42 intézményi esetmegbeszélésen, 8 szakmaközi megbeszélésen és éves tanácskozáson vett részt. Szakmai segítségnyújtás keretében 9 alkalommal tartottak esetmegbeszélést – hatósági ügyben nem érintett család esetében. 152 esetben volt jelen esetkonferencián. A járás településein helyi igények szerint, a jelzőrendszeri tagok számára 14 alkalommal az adott jelzőrendszeri tagot felkeresve segítette munkájukat, szakmai tájékoztatással, a jelzésekről, és a központ feladatairól, szolgáltatásairól. Jelzőrendszeri tanácsadóként a helyi szolgálatokhoz beérkezett jelzésekről heti összesítést fogadott.

Az összes beérkezett jelzés száma 568 volt, a velük kapcsolatos szakmai feladatokat, teendőket folyamatosan figyelemmel kísérte.

B) Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szilvási Bölcsőde tevékenységének bemutatása:

A bölcsődei nevelés-gondozás célja, feladatai

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás Szilvási Bölcsőde, a bölcsődei ellátások új rendszerében hagyományos bölcsődeként, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint nyújt napközbeni ellátást. 68 férőhelyen 5 csoportszobában fogadják a 20 hetes és 3 éves kor közötti gyermekeket.

A bölcsőde feladata a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek nevelése – gondozása. A gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei/nevelői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb okok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A kisgyermekek intézményes nevelésének és gondozásának célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez.

A gyermekek harmonikus fejlődésének érdekében törekszenek olyan családias, derűs, szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó környezetet biztosítani, mely az egyéni és az életkori sajátosságok figyelembevételével biztosítja a gyermeki személyiség kibontakoztatását. Mindezek a törekvések csak a szülőkkel szorosán együttműködve valósulhatnak meg.

A bölcsőde elsősorban a komlói igényeket elégíti ki, de a kistérség településeiről is járnak az intézménybe gyermekek. Mivel az intézmény a város egyetlen bölcsődéje, a város minden pontjáról, eltérő szociokulturális háttérrel érkeznek hozzájuk a kisgyermekek. A bölcsőde esélyegyenlőséget biztosít a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, fontos szerepet tölt be a szegénység okozta problémák kezelésében, segítséget jelent a családok számára a munkavállalás, a munkahely megtartás tekintetében.

A bölcsőde mindezek mellett segítő szerepet tölt be a gyermekvédelemben is. Ez a jelenlét főként a prevenció és a hátrányok csökkentésének területén jelentős. A gyermekek alapvető joga, hogy egyenlő, elérhető segítséget kapjanak képességeik, készségeik kibontakoztatásához, családban történő nevelkedésükhöz. Kiemelten ügyelni kell arra, hogy a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben részesüljön a gyermek. A bölcsődében lehetőségük nyílik a gyermekek problémáinak lehető legkorábbi felismerésére, fejlesztésére, a nagyon korán jelentkező hátrányok mérséklésére a lemaradás csökkentése érdekében.

Fontos feladatunknak tartják a gondjaikra bízott kisgyermekeknek a lehetőségeken belül minden segítséget megadni a hátrányok kompenzálásához, az egyéni bánásmód keretei között. A bölcsőde, mint a szocializáció másodlagos színtere, megfelelő közeg arra, hogy meleg, barátságos, biztonságot nyújtó légkörben, életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő pedagógiai és pszichológiai irányelvek szerint, személyre szóló, differenciált bánásmóddal hozzájáruljon a gyermekek személyiségének kibontakoztatásához.

Heti 2 órában 1 fő gyógypedagógus segíti a kisgyermeknevelők munkáját.

Igénybevétel a számok tükrében

Bölcsődei férőhely: 68 fő

Férőhely kihasználtság

hónap	beíratottak száma (fő)	feltöltöttség (%)	megjelentek száma (fő)	kihasználtság (%)
január	62	90,77	55	80,34
február	65	95,44	54	79,26
március	65	95,95	56	82,42
április	67	98,37	62	91,64
május	67	98,52	62	93,01
június	66	97,6	58	85,99
július	60	87,79	48	70,58
augusztus	49	71,71	41	60,63
szeptember	44	64,56	41	60,64
október	57	84,09	52	77,13
november	63	92,57	57	84,04
december	65	95,32	53	77,68
Összesen	61	89,79	54	79,37

A bölcsőde feltöltöttsége 2019. éven 89,79%-os volt, ez éves szinten átlag 61 fő beíratott gyermeket jelent.

Sok gyermek ment óvodába (45 fő), ezért tapasztalható minden évben július – augusztusban és szeptemberben erőteljes létszám csökkenés. Az üres férőhelyekre bekerülő gyermekek beszoktatása a szakma szabályainak megfelelően, fokozatosan került megvalósításra. 2019-es évben ismét magas volt a két éven aluli gyermekek száma. A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. § (1) - (2) bekezdése szerint egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondolható, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondolható. Ezt a szabályozást figyelembe véve 2019. februárig, illetve a későbbiekben augusztustól novemberig három csökkentett létszámú csoporttal működtek, így nem volt lehetőség feltölteni a teljes férőhelyszámot. Amint az adott csoportokban a kisgyermekek, illetve az előjegyzett gyermekek betöltötték a második életévüket, a csoportokat feltöltötték a maximálisan engedélyezett létszámra.

Óvodai nevelésre nem érett gyermek nem volt 2019 évben.

Az intézmény kihasználtsága 79,37%-os volt, ez éves szinten átlagban 54 fő megjelent gyermeket jelentett.

Gondozási napok számának alakulása

Gondozási napok száma 2019. január 01. – 2019. december 31. között, a normatív támogatásnál figyelembe vehető 10 napos hiányzási adatok tükrében.

	normatíva nap	2019. évi normatíva elszámolt fő (napok száma összesen /230)
Bölcsődei ellátás- nem hátrányos helyzetű gyermek	12618	55
Bölcsődei ellátás- hátrányos/halmazottan hátrányos helyzetű gyermek	738	3
Összesen	13356	58

Étkezési térítési díjak

Az étkezési térítési díj megfizetéséhez a szülők a Gyvt. alapján kedvezményeket vehetnek igénybe:

A Gyvt 21/B. § (1) pontja értelmében az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (**Gyvt.**)

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek (**Tb.**)

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek (**3 gyerekes**)

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáruulékkal csökkentett összegének 130%-át, azaz 128.811.-Ft-ot (**jövedelem alapján**)

Az étkezési térítési napok alakulása a kedvezmények igénybevételének tekintetében.

	Kedvezményben nem részesülők	Gyvt.	Tb.	3 gyerekes	Jövedelem alapján	Összesen
étkezési nap	2069	815	731	1288	7218	12121

Gondozási térítési díjak

A Gyvt. 50. § (6) bekezdése alapján bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetén

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,

b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,

c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,

d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, a nevelésbe vett gyermek,

e) a védelembe vett gyermek

gondozását térítésmentesen kell biztosítani.

A kedvezmények igénybevételének alakulása 2019.12.31. napján a gondozási díj tekintetében.

	Beíratottak száma (fő)	Gondozási díjat fizetők száma (fő)	Gondozási díjat nem fizetők száma (fő)
2019.12.31.	65	45	20

Szakmai munka

Az intézményben folytatott szakmai munkát legnagyobb mértékben a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg, szemlélete szerint a bölcsődei nevelés középpontjában a gyermek és közvetett módon a gyermeket nevelő családok állnak.

A bölcsődében dolgozó szakemberek a családra, mint komplex rendszerre tekintenek, az egész család támogatását célozzák meg, ezzel erősítik a szülői kompetenciákat.

Biztosítják a dolgozók továbbképzését, illetve szoros partneri kapcsolatot építenek ki a szülők és az intézmény között.

A bölcsőde kapcsolatrendszere

Minden gyermekeket nevelő, gondozó, oktató szakember feladata, hogy munkájával hozzájáruljon a gyermekek megfelelő testi lelki fejlődéséhez, a harmonikus és derűs gyermekkor biztosításához. Ennek elengedhetetlen feltétele a jó kapcsolat kialakítása a szűkebb és tágabb környezettel, a jelzőrendszer tagjaival.

A bizalom kialakulásának alapfeltétele az őszinte, partneri kapcsolat megléte a szülők és a bölcsőde között, amire folyamatosan törekszenek. Nagy hangsúlyt fektetnek a családokkal való szoros együttműködésre, együttnevelésre, hiszen a családi nevelést kiegészíti a bölcsődében történő nevelés.

Folyamatos kapcsolatot tartanak:

- a szülőkkel
- fenntartóval
- gazdasági ellátó szervezettel,
- védőnői szolgálattal
- bölcsőde orvossal,
- megyei bölcsődékkal,
- módszertani tanácsadókkal;
- a Komlói Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Baranya Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Komlói Tagintézményével,
- óvodákkal, iskolákkal,
- hatóságokkal.

C) A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthona tevékenységének bemutatása:

Az intézmény a gyermekjóléti gyermekjóléti alapellátás feladatait látja el bentlakásos formában.

Az intézmény szolgáltatásaival a gyermekek védelmét, a családi és társadalmi kapcsolatokat helyreállítását, az önálló életvezetés kialakítását segíti elő.

Szakmai létszámuk: 1 fő intézményvezető, 2 fő családgondozó és 4 fő szakgondozó főállású dolgozó. Az év egy részében egy közmunkás erősítette csapatukat. Heti 5 órában pszichológiai és jogi tanácsadást biztosítanak lakóink számára.

Családjaik túlnyomó része Komlórról kérte felvételét az intézménybe 2019 évben, illetve egy család Magyaregregyről és két család Mánfáról.

A „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. Kistérségi Családok Átmeneti Otthonában 2019. évben 16 új családot vettek ellátásba, így összesen 29 családot gondoztak, ami 94 főt jelentett, ebből 55 fő a gyermekek száma. 2019-ben összesen 14 960 gondozási napot tartottak nyilván, ami az intézmény 100 % feletti kihasználtságát bizonyítja.

Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított.

Az intézménybe való bekerülés, az ellátás igénybevétele önkéntes. Az igénylő kérelmet ír, személyesen keresi meg az intézményt, sok esetben a gyermekjóléti szolgálat vagy a jelzőrendszer más tagjai javasolják a család felvételét.

A bekerülés leggyakoribb okai:

- lakhatási és anyagi problémák;
- szociális krízis;
- családi konfliktusok;
- bántalmazás.

A gondozási munka folyamata

A lakóikkal 2019. évben is **családi gondozási-nevelési tervet készítettek**, amely tartalmazza az előttük álló feladatokat és célokat. A gondozási- nevelési terv célja a család - kiemelten a gyermek - gondozásával nevelésével, a család együtt maradásával és lakhatási problémáinak megoldásával kapcsolatos feladatok részletes megtervezése, az abban résztvevő szakemberek, intézmények közötti munkamegosztás illetve együttműködés kidolgozása.

A gondozási terv elkészítésekor kiemelt figyelmet fordítanak a családok testi, lelki állapotára, nemzetiségi, etnikai és vallási specifikumaira és társadalomba illesztésükre, valamint a krízishelyzet okaira.

A családgondozók a szülővel együtt **összeállítják a gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet** is. Az abban kitűzött feladatok és célok megvalósulását is folyamatosan figyelemmel kísérik és segítik, hiszen ezek szorosan összefüggenek a család gondozási tervvel.

Heti rendszerességgel **team-megbeszéléseket tartanak**. A gondozási terveket rendszeresen felülvizsgálják családi helyzetértékelések alkalmával, s az új helyzetnek és feladatoknak, valamint problémáknak megfelelően aktualizálják. **A családi helyzetértékeléseken** rendszeres időközönként, de legalább negyedévente értékelik az elért eredményeket, szükség szerint újragondolják a kitűzött cél eléréséhez vezető utat, s a szerint változtatnak rajta. Ha szükséges, viselkedési szabályokat rögzítenek és külön írásbeli megállapodásokat kötnek a családdal.

Szükség szerint **esetmegbeszélést** és **esetkonferenciát** szerveznek.

2019-ben 7 alkalommal hívtak össze esetkonferenciát. Esetmegbeszélést heti rendszerességgel tartottak, nem kellett kezdeményezniük védelembe vételt, 1 esetben javasolták a védelembe vétel megszüntetését.

A szolgáltatást igénybevevők szociokulturális, pszichés háttere

A jelentkező családok problémái mindig összetettek, ebből következően a problémamegoldás módja is sokszínű. Különbségeket tapasztalnak a jelentkező szülők életkora, családi háttere szerint is.

A korábbi évek során tapasztalt jelenségekkel továbbra is szembesülnek, pl. az egyre **fiatalabb korban vállalt szülői szereppel**. Gyakran találkoznak olyan esettel, hogy a fiatal új élettársi kapcsolatba, ezzel együtt új családba menekül a problémákkal terhelt sajátjából

2016 óta új jelenséget tapasztaltak, mégpedig azt, hogy az intézményükben korábban ott élő szülők gyermekei esetében a hátrányok tovább öröklődtek, és már fiatal szülőként, vagy várandós anyaként kerülnek vissza.

E fiatal szülők tekintetében a **felnőtte válás folyamatának megrekedése, elakadások** tapasztalhatók.

A **digitalizáció**, a rohamos technikai fejlődés, a számítógépek, okostelefonok, tabletek használata egészen más dimenzióba helyezik a fiatalok személyes kapcsolatait, ill. társadalmi beágyazottságát, a gyermeknevelésük kereteit. Emiatt nehezebben motiválhatóak a programokra, foglalkozásokra és időbeosztási problémák is felmerülnek.

Egyre szembetűnőbb továbbá, hogy a gyökértelen, pozitív szülői minták nélkül felnövekvő új szülői nemzedék kiszolgáltatottabb a pszichoaktív anyagok, drogok használata tekintetében is, előfordult szerfüggés is.

Idősebb szülők (a 40 év feletti gondozottak) esetében egyre **gyakrabban figyelhetőek meg pszichés zavarok**. Legtöbbször csak a beköltözést követően derül fény e problémákra.

A munkaképes lakókat minden lehetséges eszközükkel igyekeznek visszavezetni a munka világába. Ennek eredményeként 2019-ban is sikerült a közmunka-programba minden aktív korú lakójukat integrálni. A közmunka-program anyagilag évek óta megfigyelhetően enyhülést hoz a családok számára. Erkölcsi és önértékelési szempontból az egyénnek hihetetlenül nagy erőforrásává válhat.

A lehetőségek a családi adókedvezmények bővülésével és az igénybe vehető otthonteremtési állami támogatásokkal (CSOK) új perspektívát nyitottak a törekvő, ámde szerény saját erővel rendelkező családjaiknak. 2019-ben egy lakó vett részt szakmát adó tanfolyamon, melyet sikeresen elvégzett.

Jelentős eredményként élik meg, hogy munkájukat a települési önkormányzat azzal is elismeri, hogy bérlőkijelölési jogot biztosít évi egy alkalommal a bérlakás-pályázatok elbírálásánál. A 2019-es évben a bérlőkijelölési jog érvényesítésére 2 család esetében került sor. Ezen kívül támogató ajánlásukkal további két családnak sikerült önálló otthon teremtene ily módon.

A takarékoskodás egyik formája az ellátási megállapodásban is vállalt előtakarékoság. Komoly erőfeszítéseket tesznek a lakók pénzügyi és gazdálkodási ismereteinek bővítésére, a **pénzügyi tudatosság** és tervezés elsajátítására.

A családgondozók és az intézményvezető által készített első interjúkból egyértelműen látszik, hogy a jelentkezők zöme „megörökölte” az alacsony státuszából való hátrányokat. A bekerülő családok jelentős része nem rendelkezik tartalékokkal bíró természetes támasszal, sőt néha semmilyen háttérrel sem.

Figyelmet fordítanak arra, hogy az iskolás gyerekeik jól teljesítsenek. Tanulmányi eredményeiket rendszeresen ellenőrzik, korrepetálnak, kapcsolatot tartanak az oktatási-nevelési intézményekkel.

Reintegrációs, készségfejlesztő, önismereti és kulturális programok

Az egyéni esetkezelések mellett a szociális munka egyéb módszereinek alkalmazására is fókuszálnak. Így a csoportos és a közösségi modellt is gyakran használják javító és fejlődést segítő szándékkal.

Munkamódszerüket továbbra is a példamutatás, a szeretet, a segítő beszélgetések, tanácsok és a mentális gondozás jellemzi. A modellek alkalmazásával a közösségi érzés, empátia, együttműködés, kommunikáció mintái készség szintre fejlődhetnek.

Napi rendszerességük a családok, gyermekek részére szervezett programjaik pl.: a kézügyességet fejlesztő kézműves foglalkozások, főzési ismereteket bővítő kukta-klub, a mozgáskultúrát javító tánc-próbák, a szabálykövetést tanító rendszeres társasjátékok, sport rendezvények. Heti rendszerességgel működik baba-mama klub, és a kismamajóga.

2019 évben is egyre nagyobb teret kapnak a gondozónők által szervezett és vezetett foglalkozások. Szülői-anyai mintát közvetítenek, példát mutatnak a gyermekekkel való foglalkozásban, gondoskodásban.

2019-ben új programként vezették be a példamutató életutakat bejárt nehézsorsú volt lakóinkkal, sorstársakkal folytatott beszélgetéseket.

A címe: „Járom az utam”. A célok kijelölésére, az akadályokkal való megküzdésre motiválnak ezek a találkozások.

2019. év fontosabb közösségi eseményei és fejlesztő programjai

A gyermekekkel 2019-ben is korcsoportok szerint foglalkoztak heti tematika szerint:

- Délelőttönként a kisbabás anyukákkal ölbeli játékokat és a babával való szeretetteljes foglalkozás technikáit, mondókákat, dalokat tanítanak, a bölcsődés korúaknál mozgáskoordináció, beszéd- és készségfejlesztés zajlik. A szülőket a gyermekekkel való helyes, képességeiknek, koruknak megfelelő foglalkozásra tanítják.
- A délutánok az óvodás és az iskolás gyermekek számára szervezett rendszeres foglalkozásokkal telnek, így az iskolásoknak **intenzív, személyre szabott**

felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek a képességeik felmérése után. A fejlesztő programunk évek óta működik. Heti Fórumunkon pszichológusuk interaktív előadás-sorozatot tart a gyermeknevelés problematikáját érintő legfontosabb kérdésekben: pl. az érett személyiség ismervei, korlátok kijelölése a gyermeknevelésben, a szeretetteljes szülői magatartás, a technikai eszközök és mindennapjaink.

Az otthon kapcsolatot tart különösen:

- A családok lakóhelye szerinti önkormányzatokkal,
- Gyermekorvosokkal,
- Járási Gyámhivatallal,
- Oktatási- nevelési intézmények pedagógusaival,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Konkrét eset kapcsán gyermekvédelmi gyámmal,
- Több az országban működő Családok Átmeneti Otthonával,
- Védőnői hálózattal.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

2019. októberében A Magyar Államkincstár átfogó helyi ellenőrzést tartott a bölcsődében, melyben az intézmény 2018. évi költségvetésből származó támogatásainak elszámolásának megalapozottságát, illetve a támogatások felhasználásnak jogszerűségét vizsgálták. Az ellenőrzésen mindent rendben találtak.

2019. decemberében a Komlói Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya tartott az bölcsődében közegészségügyi ellenőrzést külső bejelentés alapján. Az ellenőr végig járta a bölcsődét, az intézmény általános higiénés állapotát, a használt fertőtlenítőszerket és módszereket megfelelőnek találta. A dolgozók egészségügyi kiskönyveit, a betegség után visszatérő gyermekek igazolásait rendben találta.

5. Jövőre vonatkozó célok meghatározása:

A jövőre nézve az eredményes gondozás érdekében továbbra is szükséges lenne a helyettes szülői hálózat megszervezése, amelyhez a szükséges intézkedések megtétele folyamatban van. A jelzőrendszer tapasztalataink szerint továbbra sem működik minden esetben megfelelően.

6. Bűnmegelőzési program:

Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik, de 2003. november 27-én a képviselő-testület elfogadta Komló Város Közbiztonsági Koncepcióját, melynek célja, hogy az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a

bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátására.

A bűnmegelőzés érdekében Komló Város Rendőrkapitánysága együttműködik különböző szervezetekkel – elsősorban a Komlói Polgárőr Egyesülettel és az iskolákkal.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a drogfogyasztás megelőzése és a kábítószer-bűnözés ellen tesz jelentős erőfeszítéseket. (Kábítószer-ellenes Egyeztető Fórum, Közösségfejlesztő drog-prevenció).

A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban lévő programjai:

A Komlói Rendőrkapitányságon a 2019-es évben a következő bűnmegelőzéssel kapcsolatos programok voltak folyamatban:

- 1./ DADA program 2 fő DADA oktató
- 2./ Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói program 1 fő IBT
- 3./ Az Iskola Rendőre program (7 rendőr, 10 intézmény, 9 település)
- 4./ Tesco-Police-Road-Show

DADA program:

A 2019-es év folyamán 2 fő DADA oktató 5 település 5 oktatási intézményében, 6 évfolyamon 17 osztályban tartott foglalkozásokat. A program 191 gyermeket érintett.

Iskola rendőre program:

A programban 7 rendőr vett részt, 9 település 10 általános iskolájában tartottak bűn-és balesetmegelőzéssel kapcsolatos előadásokat.

Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói program:

A 2019-es évben 2 település 2 középiskolájában, 9. évfolyamon 11 osztály volt érintett 138 fő részvételével.

Tesco-Police-Road-Show:

A Komlói Rendőrkapitányság a Tesco Globál Zrt. Komlói Hipermarket áruházával közösen 2019. szeptember 7. napján tartotta immárom 13. alkalommal a Tesco-Police-Road-Show-t, mely a „Komlói Bányásznapi” rendezvénysorozat népszerű programjai közé tartozik.

A rendezvényen 2019-ben a családokat hívtuk versenyre.

A kábítószer prevenció helyzete:

A 2019-es évben 51 kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény vált ismertté, 45 esetben fogyasztói típusú magatartás miatt, 6 esetben terjesztői típusú magatartás miatt indult büntetőeljárás.

Az új pszichoaktív anyaggal visszaélés bűncselekmények elkövetése miatt 2 esetben indult büntetőeljárás.

A 2019-es évre vonatkozóan ismét a klasszikus szerek térhódítása figyelhető meg, a pszichoaktív szerek fokozatos háttérbe szorulása mellett.

A 2019-es évben a kábítószer fogyasztás megelőzése az áldozattá és bűnelkövetővé válás elkerülése céljából tartottunk általános és középfokú oktatási intézményekben a „Kábítószer-ellenes világnap” alkalmával prevenciós előadásokat.

A Komló Térségi KEF 2004-ben alakult, Komlói városi KEF néven, a „gerincét” a Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat alkotta, a helyi civil szervezetek és a rendőrség is képviseltették magukat. A KEF újbóli aktív működését célozva 2018. júniusában volt egy kísérlet, azonban a szervezet a 2019-es évben nem folytatott aktív tevékenységet.

A bűnmegelőzési tanácsadók tevékenységének rövid jellemzése:

A Komlói Rendőrkapitányságon a 2016/2017-es tanévben kezdődött meg az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadói tevékenység.

A 2019-es évben 2 település 2 középiskolájában, 9. évfolyamon 11 osztály volt érintett a program kapcsán 138 fő részvételével.

A program igen kedvelt a diákok körében, hiszen a mindennapi életük folyamán felmerülő olyan esetek kerülnek felszínre, amelyek során egy rossz döntés további nehézségeket, újabb problémákat vethet fel.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés:

Az önkormányzat a következő civil szervezetekkel működik együtt:

- Kábítószer Egyeztető Fórum (bűnmegelőzés és szenvedélybetegség tárgyában)
- Polgárőrség
- Szent Kinga Caritas Alapítvány
- Belső Tűz Egyesület.

Komló, 2019. május 22.

Fritsiné Tímár Adrienn
szociális irodavezető